

**UCHWAŁA NR XIII/164/15
RADY MIASTA PIEKARY ŚLĄSKIE**

z dnia 24 września 2015 r.

w sprawie programu zwalczania Barszczu Sosnowskiego na terenie Piekar Śląskich

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn.zm.), Rada Miasta Piekary Śląskie uchwała:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Program zwalczania Barszczu Sosnowskiego na terenie Piekar Śląskich” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Piekary Śląskie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr XIII/164/15
Rady Miasta Piekary Śląskie
z dnia 24 września 2015 r.

Program zwalczania Barszczu Sosnowskiego na terenie Piekar Śląskich

1. **Celem programu** jest inwentaryzacja, monitoring, zniszczenie i wyeliminowanie rośliny Barszcz Sosnowskiego (*Heracleum Sosnowskyi*) na obszarze miasta Piekary Śląskie.

2. **Barszcz Sosnowskiego** (*Heracleum sosnowskyi*) gatunek rośliny zielnej, należący do rodziny selerowatych (*Apiaceae*). Pochodzi z rejonu Kaukazu, skąd został rozprzestrzeniony na rozległych obszarach w środkowej i wschodniej części Europy, gdzie stał się rośliną inwazyjną. Od lat 50. do 70. XX wieku wprowadzany był do uprawy w różnych krajach obozu wschodniego, jako roślina pastewna. Po niedługim czasie, z powodu problemów z uprawą i zbiorem, głównie ze względu na zagrożenie dla zdrowia, uprawy były porzucane. Roślina w szybkim tempie zaczęła rozprzestrzeniać się spontanicznie. Jest to agresywna roślina inwazyjna, niezwykle trudna do zwalczania. Powoduje degradację środowiska przyrodniczego i ogranicza dostępność terenu. Szkodliwość Barszczu Sosnowskiego wynika z właściwości parzących i alergizujących rośliny stanowiących zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt. Zasadniczymi trudnościami w zwalczaniu tej rośliny jest jej wysoki współczynnik rozmnażania, odporność na wiele herbicydów oraz potrzeba wieloletniego i dokładnego stosowania zabiegów niszczących na obszarze jej występowania. Jedna roślina wytwarza przeciętnie rocznie 20000 szt. nasion. W wielu przypadkach liczba ta jest dwukrotnie większa. Nasiona te zalegają w glebie i zachowują zdolność kiełkowania do 5 lat. Oznacza to, iż aby uzyskać pełny sukces w zwalczaniu barszczu na danym terenie, działania eliminujące tą roślinę muszą być realizowane corocznie nieprzerwanie przez 5 lat. Barszcz spowodował ograniczenie bioróżnorodności rodzimych gatunków roślin. Roślina posiada właściwości parzące i alergizujące, co stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt. Wywołuje reakcje dermatologiczne porównywalne do oparzeń od I do III stopnia.

3. Lokalizację siedlisk barszczu Sosnowskiego na terenie Piekar Śląskich

Na terenie Piekar do chwili obecnej zlokalizowano 3 siedliska barszczu Sosnowskiego. Znajdują się one w zachodniej części miasta. Dwa stanowiska o powierzchni 5 i 150 m² znajdują się w pobliżu zabudowań na terenach prywatnych, stanowisko trzecie o powierzchni ok. 1000 m² jest oddalone od zabudowań, znajduje się na terenach gminnych. Nie można wykluczyć, że na terenie miasta, znajdują się inne do tej pory niezidentyfikowane obszary zagrożenia.

4. Program działań.

- rozpoznanie miejsc występowania barszczu Sosnowskiego
- wybór metod likwidacji siedlisk
- współpraca z właścicielami terenów, na których występuje zagrożenie
- likwidacja siedlisk przez wyspecjalizowaną firmę w roku 2016
- utylizacja powstałych odpadów
- kontynuacja prac likwidacyjnych w latach kolejnych

5. Przewidywane koszty i sposób finansowania programu.

rok 2015 1000 zł - lokalizacja nowych siedlisk

rok 2016 80000 zł – dobór stosownej metody i likwidacja siedlisk

rok 2017 10000 zł – kontynuacja prac (monitoring, ponowne zabiegi agrotechniczne)

rok 2018 10000 zł – kontynuacja prac (monitoring, ponowne zabiegi agrotechniczne)

rok 2019 10000 zł – kontynuacja prac (monitoring, ponowne zabiegi agrotechniczne)

rok 2020 10000 zł – kontynuacja prac (monitoring, ponowne zabiegi agrotechniczne)

Program będzie finansowany ze środków własnych gminy pod warunkiem uzyskania wsparcia środkami zewnętrznymi. Program pozwoli starać się o dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz funduszy unijnych.

6. Efekty działań

Celem programu jest likwidacja całej populacji rośliny na terenie miasta. Efekt ten powinien zostać osiągnięty w roku 2020. W kolejnych latach konieczny będzie stały monitoring terenów miasta.

Piekary Śląskie wrzesień 2015 r.

Program powstał na podstawie:

1. „Wytyczne dotyczące zwalczania barszczu Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) i barszczu Mantegazziego (*Heracleum mantegazzianum*) na terenie Polski”.

Opracowanie zostało wykonane przez Fundację „Pałacy Problem – Heracleum” na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

2. „Środowisko bez Barszczu Sosnowskiego” projekt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie opracowany dla 31 gmin woj. małopolskiego w ramach Programu Operacyjnego PL02 „Ochrona różnorodności biologicznej ekosystemów”. Projekt „Środowisko bez Barszczu Sosnowskiego” został dofinansowany kwotą 3 228 985 zł z tzw. „Funduszy Norweskich”.

Uzasadnienie

Przedstawiony program jest prawdopodobnie pierwszym tego typu programem w województwie śląskim. W tym roku m. in. z powodu poparzeń Barszczem Sosnowskiego zmarła kobieta, odbiło się to głośnym echem w ogólnopolskich mediach. Program przyjęty przez Piekary powinien zainteresować inne miasta GZM i pozostałe gminy województwa. Możemy stać się regionalnym liderem dążąc do opracowania (wzorem województwa małopolskiego) programu zwalczania Barszczu Sosnowskiego dla całego regionu. Tworząc program dla województwa śląskiego będziemy mogli starać się o wiele większe fundusze ze środków unijnych.